

بچه‌چی جیهان هه‌ند له لای هوی هزرو سیاسه‌ت و پاشه‌کشای کردوو؟ هه‌کاری چیه له سه‌رده‌می مه‌دیرن و له نه‌و که مه‌گه‌ی مه‌دانی به‌رژوازی‌دا،

(ئایین و لاهوت) بوو. بېلام، لاسدی هژدهه مډا، کات بېرژوازی گډیشت پلاک ل هژر ک بېس بېت ب ئوی ئاید ل ژیا کی تایبېت ب خ ی ه بېت، و گونجاو بېت ل ت ک د خ ی چینای ت خ ی، ب پشتمېستن تېنها ب هزری یاسای و سیاسي، هېستا ب ه ګیرسانی شېش م زن و ساکې (شېش فېر نسا) ب ئاو دان و ل ئایین، تېنها م ګر کات ب ګرې ب دروستکرد ب. بېلام ئوی ب م شکیدا ن هاتوو ک ل بری ئایینی ک ن ئایین کی نو بخت ب ګرې). - ئنگلس/ فیرباخ و ک تایی فېلسفې کلاسیکی ئېممانوېل/ لایپ ۵۱. سا نانک (لاهوو تګ رایي سیاسي) هېموو ئایین کان، وک ئ نجام کی قو بوون و ی ناک کی کانی ک م ګر ی س رمای داری م د یرن، ل بوژان و دای، و ی ل سیاست و ک م ګر دا زیاد د کات و ګر ب خ ی داګر د کات، ل ر و ش پلې شې بیروباو ی است و ی، ه یرش ب س ر لیب الیزم (ئازادی تاک ک س و ی کسان ی یاسای هاو اتیان) و لای نګرانی سیالیزم د بات. ئ ګر بېرسین ه کاری چی ل س رد می م د یرندا، دوا ی ب او بوون و ی بیروباو ی ئ قانی و سیکولاری شنگ یر و فېلسفې ماتریالیسمی، جار کی دی فېلسفې ئایدیالیست و بیروباو ی نائ قانی و ک ن پارز د بووژت و؟ یان ب چی ل ژر س یر م د نی ت ب ر ژوازیدا (لاهوو تګ رایي سیاسي) هېموو ئایین کان سوز د بند و؟. بلیخانف ب م جر و سفی ک ش ک د کات:

“ماتریالیسمه کانی سده ی هژدهه م پېان و ابوو که ب یه کجاری ک تایان به ئایدیالیسم ه ناوهو میتافیزیکی ک ن له ن وچووهو نراوه ته ګر هوه، ئیدی ئه ق ه یج هزی نیه ګو بیستی ب ت، به م هر زوو ئاقاری حاکان هوت کی تری وەرگرت، ئه وه چن د ژ که فیهل سوه کان له ئه مانیا دا فلهسه فه ئایدیالیسمیان بووژاند ته وه، وه له سهره تای سده ی ن زدهه مډا ګو کان خنران له ئاست و تاری ماتریالیسمیداو به مردوو ده ژم را، و له لای جیهانی فلهسه فه و ئه دهب بیروباو ی ماتریالیسمی وهک “خه م کی و چ ق ب ستو” چاوی ل ده کرا، وهک “ګر ته” وای ده بینی که “ماتریالیسم وهک تارماییک مووچ که به له شی خه کیدا ده ن.”. به م ج ه ئایدیالیسمیش به ب وای خ ی لای و ابوو که دوژمنه کی ب ه تاهه تایی شکستی پ ه نراوه.” - بلیخانف/ بهرهمه فلهسه فیه کانی - ماتریالیسمی مارکس / لایپ ه ۱۲۵.

وردبینی بلیخانف ل و چ ن د یر ی س ر و دا ب س رد م ک مان تاب یت بلیم تان ی؛ دروست ل ن و ب ب ک ل چ پ و سیالیست کان ه مان وه می سهرکه وتن و ب او بوون به له ن و بردن و بن ب کردنی دوژمنه کانی فلهسه فه ماتریالیسمی مارکس برهوی ه بوو. که س دوا ی

[illegible]

بـښای سپینـڅـرا ئیلاهیاتی سیاسی ئامانجی کـښـنـتـر کـردنـی جـومـگـښـتـیـځـکانـی کـښـمـښـ، لـښـگـښـی ئـایـنـڅـو ښـمـښـسـتی سـیـاسـی. ئـمـښـناوـښـکـښـکـښـسپینـڅـرایـښـ ناوـښـ» نامـښـیـښـ لـښـبارـښـی ئـایـنـڅـا نـی و سـیـاسـتـ» کـښـ لـښـ ساـښـ ۱۶۷۰ ښـا و کـرایـښـو. سـپـینـڅـرا ښـای وایـښـ کـښـ ښـ(سـیـکـولـا ریزم - جـای ئـایـن لـښـ دـښـوـښـت) نا تـوانـښـ ئیلاهیاتی سیاسی لـښـ کـښـمـښـدا کـښـم بـکـښـتـښـو، ښـښـکـښـ دـښـ ښـوـښـت زیـا تر هـښـنگـا و ښـښـ ښـو (جـای سـیـاسـت لـښـ ئـایـن)، و دـښـوـښـت تا کـښـ دـښـسـښـات ښـ ښـسـښـر ئـایـنـدا، ئـامـانـجـی ښـاسـتـښـقـینـښـی سـپـینـڅـرا ئـښـو ښـو کـښـ دـښـوـښـت کـښـنـتـر ښـی ئـایـن بـکـات، ښـک تـښـها جـیا یـان بـکـا تـښـو، و ا تـښـ دـښـ ښـایـن بـخـښـتـښـ ژـښـر سـښـروـښـری سـیـاسـی دـښـوـښـتـښـو. مارکـس لـښـم ښـا و نـگـښـیـښـو ښـزـیـگ ښـو. لـښـر دـا مانـایـښـکی تـری سـیـکـولـا ریزم دـښـبـیـنـښـ، کـښـ جـیا وازـښـ لـښـ تـښـگـښـشـتـنی باو، ئـم ښـوانـگـښـی سـپـینـڅـرا و مارکـس، ښـتـایـښـتی لـښـلـایـښـ چـښـښـکـا نـښـو، سا ښـا نـښـکـښـ ښـشـتـگـو ښـخـراو.

لیو شتراوس و لاهوتی سیاسی

ئه‌گەر لـ زـ مه‌نی کـمـگـی یـ نانی کـندا سـکرات فـهلسـفـه‌ی له ئاسمانـو دابـزاند سـر زـوی، و پـشنیاری بـ مرـقـکان کرد کـ بـ گـان بـ دواي استیدا “سه‌یری زـوی بـکن”، ئـوا مارکـس لـ سـردـمی کـمـگـی سـرمایـداریدا، داواي کرد بـ دـزینـوی استی نامـی مرـق و چـوسانـوی مرـقـکان، لـبری تـنها پـشکنین لـ زـو فـلسـفـه

و سیاسه‌تدا، د ب بچینه هڅه‌ځای ئا بووری سیاسی، و شش‌ش ب‌سهر پ‌یو‌ندی‌کانی ب‌ره‌مه‌ځانی س‌رمایه‌داریدا، واته شش‌ش به‌سهر ک‌مه‌گه‌ی م‌د‌نی و م‌د‌رنی س‌رمایه‌داریدا، ب‌ک‌ین. ب‌ام‌ فله‌سه‌فه‌ی ب‌رژوازی ک‌نز‌رفاتیزم، به‌پ‌ی ښ‌نمای‌ځ‌کانی ل‌یو شتراوس، داوا ده‌کات که جار‌کی دی ب‌ د‌زینه‌وه‌ی حه‌قیقه‌ت و ښ‌وشت‌ب‌رزی، ده‌ب‌ مر‌قه‌کان ښ‌ووب‌که‌ن‌وه‌ ئاسمان و سه‌یری ئاسمان ب‌کن. ل‌ نووس‌ینی “پ‌ش‌کی ب‌ ک‌ت‌ب‌ک‌ی ه‌ب‌ز” ل‌یو شتراوس ناو‌ښ‌کی باس‌کانی خ‌ی ئاشکرا د‌کات: (زیندووک‌ردن‌و‌ی لاهووت منی ل‌گ‌ښ‌ “کارل بارت و فرانز ښ‌زنزفایگ” دا د‌ب‌ست‌و ، ، ل‌وک‌ات‌و‌ی پ‌رسی “لاهوتی سیاسی” ج‌ی س‌رنجی ل‌ک‌ښ‌و‌ځ‌انم بوو.) .

س‌ سوچ‌که‌ی فله‌سه‌فه‌ی سیاسی شتراوس بریتیه له: ۱/ ه‌وشت. ۲/ سیاسه‌ت. ۳/ ه‌څنه له م‌د‌رن‌ته و ښ‌ش‌نگه‌ری، و داوای له‌یه‌ک ه‌پ‌کانی جار‌کی دی سیاسه‌ت و ئاین. ل‌یو شتراوس و‌ک‌ دام‌ز‌رن‌ځ‌ری ف‌لس‌ف‌ی سیاسی ښ‌وتی «نیوک‌نز‌رفاتیزم» ل‌ ئ‌مریکا ت‌ماشا د‌ک‌رت. ی‌ک‌ک‌ ل‌گ‌رن‌گ‌ترین باس‌کانی ف‌لس‌ف‌ی سیاسیه‌ک‌ی د‌ربار‌ی پ‌یو‌ندی «قودس و ئیتینا - ی‌»، ک‌ ت‌یدا پ‌ک‌داچوون و م‌لملان‌ی ن‌وان ئاین (ح) و ف‌لس‌ف‌ی (ع‌ق‌) شید‌ک‌ات‌و‌. ب‌ای ل‌یو شتراوس ئ‌م‌ دوو شار‌ ت‌نها دوو شو‌ځ‌نی جوگرافی نین، ب‌کو‌ دوو ک‌ښ‌ک‌ی س‌ر‌ک‌ین ک‌ شارستانیه‌تی ښ‌ژاوايان دروست کردوو: قودس- ه‌مای ت‌ورات، ئاین - ح و باو‌ښ‌: نو‌ښ‌رای‌تی ژیان‌ک‌ د‌کات ک‌ ل‌س‌ر بن‌مای مل‌ک‌چی و خ‌ش‌ویستی ب‌ یاسای خودایی دام‌زراو‌. ئیتینا: ه‌مای ف‌لس‌ف‌ی ی‌ن‌ای- ع‌ق‌ و ل‌ک‌ښ‌و‌ځ‌ان‌و‌ی ئازاد‌؛ نو‌ښ‌رای‌تی ژیان‌ک‌ د‌کات ک‌ ل‌س‌ر بن‌مای گ‌ښ‌ان ب‌دوای حکم‌ت و ت‌گ‌ښ‌تنی س‌ر‌ب‌خ‌دا دام‌زراو‌. «نیوک‌نز‌رفاتیزم‌کان» ی‌کی‌تی ئ‌م‌ دوو شار‌یان ل‌ س‌رد‌می ئ‌م‌دا کرد‌ پای‌ی ه‌ز و سیاس‌تی) ی‌هودی زای‌نی و م‌سیحی زای‌نی، چونک‌ ب‌ای ل‌یو شتراوس ی‌کی‌تی ه‌و دوو شار‌ ب‌ خ‌رئ‌اوا به‌ در‌ژای م‌ژوو پای‌ و ه‌زی ښ‌ژاوا بوو، ل‌م‌ ښ‌وانگ‌ی‌و‌ د‌ب‌ ب‌ چار‌س‌ری قه‌یرانی و‌اتانی ښ‌ژاوا، ک‌ س‌ر‌چاو‌ک‌ی قه‌یرانی م‌د‌رن‌ت‌ی‌، ب‌ یه‌گ‌رنه‌وه‌ی “ئه‌تینا و قودس” چاره‌س‌ر ب‌کر. س‌یر نیی د‌بینین ترامپ به‌ گه‌شته‌که‌ی خ‌ی له‌ سعویه‌وه ب‌ ئیسرائیل و له‌و‌وه ب‌ فاتیکان، بازنه‌که‌ی “لیوشتراوس” فراوان‌کردو یه‌کیه‌تی “مه‌که و قودس و فاتیکان” له‌بری دانا، واته یه‌کیه‌تی “ئیسلام و یه‌هودیه‌ت و مه‌سیحیه‌ت” یان (ک‌ک‌وتنام‌ی ئیبراهیمی)، ک‌ زنجیر‌ی‌ک‌ ک‌ک‌وتنی ئاشتی‌ ک‌ ل‌ سا‌ی ۲۰۲۰ ل‌ژ‌ر چاود‌یری د‌نا‌د‌ تر‌م‌پ ل‌ن‌وان ئیسرائیل و چ‌ند و‌ات‌کی ع‌ر‌ب‌یدا واژ‌ ک‌را. ئایا دوا‌ی ئاوا‌بوونی خ‌ری ئیمپرات‌ری‌تی ئ‌م‌ریکا و لاوا‌ز‌بوونی)

یهودی زایانی و مسیحی زایانی (، ئه‌م هزر و سیاسه‌تی) چه‌پ یان (است) ی نو، که یه‌کبگر له‌تکی ئیسلامی سیاسی، له ئه‌م‌ریکا و ئه‌وروپادا ده‌بینین؟! چونکه هه‌م له ده‌وکه‌تی چین و ووسیا، و هه‌م له ده‌وکه‌تانی ئه‌ژئاوا، ووتنه‌کیان ته‌دایه‌ که خه‌ی نزیک ده‌کانه‌و له ئیسلامی سیاسی. له‌رویه‌ ئه‌م و نه‌وه‌ی نو، له‌ژیر سایه‌ی سیسته‌می سه‌رمایه‌داریدا، به‌ چه‌ند سه‌انه‌کی تریش ده‌رگیری که‌شه‌ی ئه‌ی ئیلاهیاتی ئامیاری له هزر و سیاسه‌تی که‌مه‌ده‌دا ده‌بین.

سه‌رکه‌وتنه‌ی (ممدانی و عه‌بدول) وک دوو نو‌ه‌ن‌ری بزووتنه‌وه‌ی چه‌پ (سه‌سیال- دیمموکرات) که به‌گومان هه‌واکه‌ی په‌ز ته‌یفه‌، هه‌مای لاوازیوونی هه‌ژموونی م‌سیحی زایه‌نیزمه‌ له ئه‌م‌ریکادا، به‌هه‌مان له‌مان کاته‌دا ده‌شه‌ ته‌وی سه‌و‌زیوونی چه‌په‌ک به‌ که خه‌ی نزیک ده‌کانه‌و له ئیسلامی سیاسی، ئه‌مه‌شه‌ دیاردکه‌ سا‌ه‌انه‌که‌ له واته‌انی ئه‌وروپادا نموونه‌یمان بینوه‌، به‌تایبه‌تی دوا‌یه‌ه‌رش به‌ سه‌ر غه‌ززه‌. ئه‌م یانی ئه‌که‌ر له ئه‌ستاو چه‌ند سه‌ای داها‌توودا، (م‌سیحی و یهودی زایانی) لاوازی به‌، به‌هه‌مان (ئیسلامی سیاسی) و هاوپه‌یمانه‌ی له م‌سیحی سیاسی و چه‌پ له زیاده‌بوونه‌دایه‌؛ که‌واته‌ ئیلاهیاتی ئامیاری ته‌ چه‌ند سه‌ای تریش هه‌ر ئاماده‌ی به‌هه‌زی ده‌به‌ له جیهانه‌دا.

خو‌نده‌نه‌وه‌که‌ی خه‌نه‌گرانه‌ به‌ ئای چه‌په‌کان ده‌رباره‌ی هه‌کاری با‌اکردنی ئیسلامی سیاسی

سه‌ه‌انه‌که‌ ئیلاهیاتی سیاسی دیسانه‌وه‌ له خه‌مه‌شه‌ی خه‌یه‌وه‌ هه‌سه‌او ته‌وه‌ و ئه‌ی گه‌وره‌ ده‌بین له جیهانه‌دا. ئیسلامی سیاسی تو‌خه‌مه‌که‌ ده‌یه‌وه‌ که‌مه‌که‌ ئاکه‌شه‌ به‌ره‌و ئه‌بوورده‌و، بزووتنه‌وه‌یه‌که‌ وه‌هه‌مان که‌ نه‌په‌رسته‌نه‌ به‌ که‌شه‌کانی که‌مه‌که‌ ده‌داته‌وه‌. با‌اکردنی ئیسلامی سیاسی جه‌گای گه‌له‌ باس و له‌که‌لینه‌وه‌ بووه‌، ئه‌وه‌ی من ده‌مه‌وه‌ تیشه‌کی به‌خه‌مه‌ سه‌ر:

١/ بینینی ئه‌م دیارده‌یه‌ وه‌ک تو‌خه‌که‌، وه‌ک بزووتنه‌وه‌که‌ی که‌مه‌هه‌یه‌تی سیاسی له که‌مه‌که‌دا، واته‌ ئه‌م بزووتنه‌وه‌یه‌ واته‌ماشای نه‌که‌ که‌ دروستکراوی ده‌ستی واته‌ان یان ده‌زگای جاسوسی به‌ریتانی یان ئه‌مه‌ریکه‌، ئه‌گه‌رچی ئه‌وه‌ فاکته‌کی حاشا هه‌نه‌گره‌ که‌ ده‌ستی یارمه‌تی ئه‌و ده‌زگایانه‌ هه‌بووه‌ له په‌که‌ه‌نانه‌ی ئه‌حزاب و که‌سه‌کانی سه‌ر به‌م بزووتنه‌وه‌یه‌، به‌هه‌مان خودی بزووتنه‌وه‌که‌ هه‌گو‌یشه‌ی واقعی خه‌ی هه‌یه‌ له نه‌وه‌ که‌مه‌که‌دا، ئه‌مه‌ له‌لاکه‌ وه‌ له‌لاکه‌ی دی په‌یوه‌ندی با‌اکردنی ئه‌م بزووتنه‌وه‌یه‌ به‌ هه‌لومه‌رجی گه‌شتی جیهانی سه‌رمایه‌داریه‌وه‌. سه‌ره‌هه‌دانی بزووتنه‌وه‌ی ئیسلامی سیاسی هاوساته‌ و هاوشانی سه‌ره‌هه‌دانی بزووتنه‌وه‌ که‌ نه‌په‌رسته‌کانی ئایینی سیاسی تر بووه‌ له جیهانه‌دا، به‌یه‌

هه‌یه بزووتنه‌وهی ئیسلامی سیاسی وه‌ک تاقانه چاو ل‌ بکه‌ین، و ده‌سته خوشکه‌کانی هاوش‌وهی خ‌ی له مه‌سیحی سیاسی، یه‌هودی سیاسی، هیند‌سی و بودی سیاسی نه‌بینین.

۲/ باری فکری و سیاسی سه‌رده‌می سه‌رمایه‌داری د‌نده ق‌ناخ‌کی ک‌نه‌په‌رستییه، ئه‌مه‌ش زه‌مینه‌کی گونجاوه ب‌ گه‌شه و با‌اک‌کردنی بزووتنه‌وه ئایینه‌کان، ئه‌م بزووتنه‌وه ئایینه‌ سیاسیانه له‌م سه‌رچاوه هاوبه‌شه‌وه ئاو ده‌خ‌نه‌وه، و بیروباوه‌ی ئایینی خه‌کیان کرد‌ته ئا‌ای بزووتنه‌وه‌کانیان ب‌ پاسه‌وانکردنی سه‌رمایه‌داری.

له‌ کت‌بی (ئایینه‌ گه‌شتیه‌کان له‌ جیهانی ئه‌م‌دا) خ‌زیه کارانوفا ده‌نووس‌: " ئه‌و گفتوگ‌یانه‌ی له‌مه‌ حجاب هه‌یه له‌ جیهانی عه‌ره‌ب و تورکیا و ئه‌وروپادا هاوش‌وهی ئه‌و باسانه‌ن له‌مه‌ له‌ باربردن (إجهاض - abortion) که له‌ ئه‌مه‌ریکادا هه‌ن، مشتوم‌کی گه‌رمی ئایینی سیاسین. باوه‌ک‌ک باوبوو له‌ دوا‌ی سه‌رده‌می شنگه‌ری و زا‌ بوونی وانگه‌ ک‌مه‌ یه‌تیه‌کانی سه‌ده‌ی بیست که‌ ی‌ی ئاین له‌ سیاست و ک‌مه‌ گه‌دا پاشه‌کشه‌ ده‌کات و ده‌ب‌ته‌ لاهه‌کی، به‌ام له‌ته‌ک ش‌شی ئیران و جه‌نگی ئه‌فغانستان و دواوه‌کانی دواتر بینیمان ی‌ی ئاین له‌ ک‌مه‌ گه‌ و سیاسه‌تدا و‌و له‌ زیادبوونه‌ .

ب‌واناکه‌م که‌س‌ هه‌ب‌ له‌گه‌ ئه‌م بینینه‌ی خ‌ز‌ کارانوفا ا‌کی پ‌چه‌وانه‌ی هه‌ب‌، به‌ تاییه‌تی له‌ ن‌و به‌هاری عه‌ره‌بیدا (ئه‌گه‌ر نه‌ ی‌ین به‌هاری ئیسلامی سیاسی) و هه‌ب‌ژاردنه‌کانی ئه‌مه‌ریکا، زیادبوونی ی‌ی ئایینی سیاسی حاشا هه‌نه‌گه‌. ک‌شه‌که‌ له‌مه‌دا نییه‌ به‌ قه‌د ئه‌وه‌ی له‌وه‌دایه‌ کات‌ ه‌کاره‌کان و فاکته‌ره‌کانی زیادبوونی ی‌ی و با‌اک‌کردنی ئایینی سیاسی ده‌ست نیشان ده‌کر‌. ز‌ر‌ک‌ له‌ نووسه‌ران ه‌کاری با‌اک‌کردنی ئیسلامی سیاسی ده‌گه‌نه‌وه‌ ب‌ شکستی ب‌ژروازی له‌ پ‌سه‌ی به‌ م‌د‌رنیزکردنی و‌ا‌تانی عه‌ره‌ب: (گه‌شه‌ی ئیسلامی سیاسی میلیتانت له‌ خ‌ره‌ه‌اتی ناوه‌استدا به‌رئه‌نجامی شکستی ناس‌نالیسم و سکولاریزم و م‌د‌رنیزمی ب‌ژروازییه‌ له‌م و‌ا‌تانه‌دا.) - ب‌وانه‌: م‌نسوور حکم‌ت "با‌اک‌کردن و ئاوابوونی ئیسلامی سیاسی" (، و سه‌میر ئه‌مین له‌ نووسراوی " ئیسلامی سیاسی، و‌ویه‌کی تری سه‌رمایه‌داری مته‌وه‌حش " ده‌نووس‌:) سه‌ره‌ه‌دانی ئه‌و بزووتنه‌وانه‌ی په‌یوه‌ندیان به‌ ئیسلامه‌وه‌ هه‌یه، بریتین له‌ یاخی بوون‌کی تندوتیز دژی سیسته‌می سه‌رمایه‌داری مه‌وجود و ئه‌و م‌د‌رن‌ته‌ ناکام‌ و ش‌و‌ندراو گوم‌اکه‌ره‌ی که‌ له‌گه‌ خ‌یدا ه‌ناوه‌) .

به‌ ی‌ای من ئه‌م ج‌ره‌ ل‌ک‌دانه‌وانه‌ ت‌گه‌شتن‌کی ک‌موکورتی له‌خ‌ی هه‌گرتوو ه‌ب‌ م‌د‌رن‌ته‌، وه‌ چاوه‌ی شت‌کی گه‌وره‌ له‌ م‌د‌رن‌ته‌

دهكات كه ئاسته مه له سايه ي سيسته مي سه رمايه داريدا م د در نه ته بتوان ئه وه بهر ئه نجامي ب . پرسيار ك كه ده ك ب بكيه ين ئه وه يه : باشه ئه گهر ه كاري سه ره ه دان و ب ه زبووني بزووتنه وه ي ئيسلامي سياسي ده گه نه وه ب شكستي ب رزواري له پ ب سهي به م د رنيز كردني (عصرنة أو تحديث) و اتاني عه ره بي ، ئه ي ه كاري سه ره ه دان و ب ه زبووني بزووتنه وه ي مه سيحي سياسي له ئه وروپا و ئه مه ريكا دا چيه ؟ چونكه ل ژ ك نيه ب ين له ئه وروپا و ئه مه ريكا دا پيشه سازي گه شه نه كردووه يان ب ين بزووتنه وه ي مه سيحي سياسي بهر ئه نجامي شكستي ناس ناليسم و سكولاريزم و م د در نه ته له و و اتانه دا . به ش وه كي گشتي م د در نه ته له ژ ر سايه ي سيسته مي سه رمايه داريدا پر سه كي ناكام و ش واوي ب يو . ماركس اي وابوو ك (م د در نه نته له ه ناوي خيدا ناك كي هه گرتووه) ، ئه مه به جيا له وه ي باسي چ جوگرافيا ك ده كه ين ، وه ام كي گشتيه ب دياريكردني هه كار كي سه ره ه داني بزووتنه وه است ه وه كان ، به ام ئه مه نه هه كاري سه ره كييه ، و نه وه ام كي تايبه تيمان پ ده داته وه كه ب چي ئيسلامي سياسي وهك بزووتنه وه كي سياسي و جه ماوه ري ب ي وو له سه ره ، وه ده سه ات ده گرتنه ده ست . به كه گرنه ئه و فاكته ره يه كه سه رمايه داري له سه رده مي د نده يي و قه يراني ئابووريدا ، پ ويستي به بزووتنه وه ك نه په رسته كانه ب اگرتني جه وي م ژوو تا نه چ نه پ ش ، واته به كار ه ناني ئايين وهك پاسه وان كي د س زي سه رمايه داري ، وه له لايه كه ي ت ره وه سوود وه رگرتني و اتاني ژ ئاوا و هاوپه يمانه كان له بزووتنه وه ئايينه كان به تايبه تي ئيسلامي سياسي ميليتانت دژي روسيا و چين ، و ب كار ه ناني له گه مه ي ئاژاوا و ب س روب ري هه تا له ن و خودي و اتاني ژ ئاوا دا ب سه رنج اك شاني كر كاران ب ك شه ي لاوه كي و خولقاندني د خ كي ك ن پ رستي پ ل تير رو ت قان . ئه مانه ئه و م ب ستان ن له پشت خه رجكردني ملياره ها د لار ب گه شه و به ه زبووني ئيلاهياتي امياريي و پ له جيھاني ئه مه دا .

■ **سەردەمی مەدەرن - "کوردستانکی ئازاد و مەدەرن"**

بہائی ای ھ۔ ندک ل۔ وناکبیران د۔ ستراتیژی چ۔ پ۔ کانی
 کوردستان “کوردستان کی ئازاد و م۔ د۔ رن” ب۔ ت: (د۔ ب۔ ت
 ک۔ نگر۔ ی۔ کی ب۔ ر۔ نگاری ل۔ لای۔ ن چ۔ پ۔ کان۔ و۔ ب۔ ستر۔ ت تیایدا
 ب۔ و۔ لانانی جیاوازی فیکی و سیاسی، و ئ۔ ول۔ و ی۔ ت۔ ک۔
 “و۔ امدان۔ و۔ ب۔ واقعی ھ۔ ر۔ می کوردستان” ب۔ ت و کارنام۔ ی
 نو۔ و گشتگیر س۔ ر۔ پ۔ بخ۔ ن ک۔ بند۔ ت و ستراتیژی ک۔ نگر۔ ک۔
 “کوردستان کی ئازاد و م۔ د۔ رن” ب۔ ت:) - (هاور۔ عبا۔ و

شاه علی (/ خوندن و یك ب ئركی نووی چ پی کوردی ل سەردەمی مەدەرنەدا - هەفتە نامە ی ئاگای کوردستان .

لە و ئامە پرسیاری بەگشتی مانگەک چەند شوو و ئۆز؟ .

زەربەندی خەڵک دۆن: (مانگەک سی ئۆز) . لەاستیدا (مانگەک بە گشتی ۳۰ یان ۳۱ شوو و ئۆز) . لەرەدا دێبین کە خەڵکی بە کورتکردن و ، شوکانی لە مانگەکەدا نەژماردو ، وەک شاردن و باس نەکردنی دیوی تاریکی مانگەک . هاوشووی ئۆو ، زەربەندی سەردیاتەکان دێرباری (سەردەمی مەدەرن) ، باسی دیوی تاریکی سەردەمەکی تەدا نییە و شاردراو تەو . لە

استیدا (سەردەمی مەدەرن) دێبە یەزەکی مەکتەبی لیبەلێبە بە سیستمی سەرمایەداری؛ یانی ئۆگەر بەوامان وایە کە بە زگارکردنی کوردستان لە ئێزایی میلیشیای و بنەماڵی و ئیلاهیاتی سیاسی، پێویستە "کوردستان ئازاد و مەدەرن" بکەین، ئێمە یانی کوردستان بە سەرمایەداری بکەین. پرسیارەکی ئۆو یە ئایا هەکاری قەیرانی سیاسی و ئابووری کوردستان ناسەرمایەداری/ نا مەدەرن بوونیەتی؟! . کەواتە هەکاری دیاردەکانی ئیلاهیاتی سیاسی و تەتالیتاریسم، ئاسیزم و فاشیزم لە وەتانی ئێوروپا و ئێمەریکا چییە؟ . لەژیک نییە بەئێین نامەدەرن و لەوکانە سەرمایەداری و پیشەسازی بەرهەمەنانی کاکاگان گەشی نەکردوو .

پوختە یە ای من ئۆو یە کە بەهە ی تاییبە تەندییەکانی سەرمایەداری بەتاییبەتی لەم سەردەمەدا ، ئیدی سەرمایەداری وەک (پائەتە شەهەکی گەل) ی لەهاتوو بە پارچە شەهەکی کەنی وەک (مەدەرنەتە و سیکولاریزم) پێنە و پێنە ناکرێ .

پێراوە:

- سەسیالسیتەکان ئازادی بیروباوەی ئایینی بە خەڵکی لە بەرنامەکاندا یە ، و لە کەمەگەیی سەسیالیستە ماف و ئازادی بیروباوەی ئایینی بە خەڵکی بە یاسا دا بین دێکر .
- لە ئێستادا لە جیهاندا دوو دۆلەت بە تەواوی سیستمەکی تێکراسی (سایکراسی) هەیە ، بە شوو یەک کە پیاوانی ئایینی ئەستەوخە سەرکایەتی دۆلەت و سەرکردایەتی باڵای سیاسی دێکن: یەکەم فاتیکان: پاپا (بێری باڵای کەنیسی کاسەلیکی جیهان) ، لە هەمان کاتدا پاشای ئێها و سەرکە

دسـمـاتـی جـبـجـکردن، یاسادانان و دادوړیـ لـم
دوـتـدا. سـرجـم وـزیر و بـرپرسـ باـکانیش پیاوړی
تایینی مـسیحین. دووـم ئـران: لـ دواى شـشـى ۱۹۷۹و
سیستـمى “ویلايـتى فـقـ” پـیـو و دـکـرت. بـری باـی
کـمـارى ئیسلامی کـ پیاوړکـی تایینی شیعهـیـ(مـرجـع)، بـپـی
دستوور خاـوـنى دسـمـاتـی هاـیـ بـسـر سوپا، دادگا و
سـرجـم جومگـ سـرکـیـکانـی دسـمـاتـدا. بـمـام بـپـی
۱۰ پـرتـکانـی(سـنـتـرى توـژینـوى پـو)، نـزیکـى ۴۳ بـ ۴۸
دوـتـ لـ جیهاندا بـ فـرمی خاـوـنى دـوـتـى تایینن، و
زیاتر لـ ۸۰ وـمـتـش بـ فـرمی یان ناـسمـى پـشـتـگـرى یـک
تایین دـکـن. ئیسلام، مـسیحیت و بودایی باوترین لـم
دوـتـانـدا. دابـشـوونى دـوـتـى تایینیدکان بـپـی جـرى
تایین: ئیسلام لـ ۲۷ وـمـتـدا وکـرـبـستـانى سعوودیه، ئـران،
و میسر تایینی فـرمیـ. مـسیحیت: لـ ۱۳ بـ ۱۵ وـمـتـدا وکـ
فاتیکان، یـنان، و دـنیمارک ناسراو. تایینـکانـى تر: وکـ
بودایی لـ کامبـدیا و بـتان، و تایینی یـهوودى لـ
ئیسرائیل. دتوانین بـمـین کـ نـزیکـى ۴۰ بـ ۵۰ وـمـتـ لـ
جیهاندا هـن، کـ تایین و ئیلاهیاتى سیاسى تـیاندا، کـکـى
گـورـ و فـرمی لـ دسـمـات و یاسادانان و کـمـمـدا، دگـگـ.
* بـمـای سـیالیستـکان سـکولاریزم بـرژوازی (Bourgeois
Secularism) چـمـکـکـ بـ پـناسـکردنى جـرکـ لـ جیاکردنـوى
تایین لـ دـوـتـ کـ لـسـر بنـمای بـرژو و نـدیـکانـى چینی
بـرژوازی و بازای سـرمایـدارى داـزاو.
▪ ماکس وـبـر دـمـ، ئـخلاقى پرـتـانت (وکـ زاهید و کارکردن و
ماندوووون) ئـ و چوارچـوـ تـلـژـیـیان پـکـهـنا کـ بـشدا

۱۰۵: ۵: گوتنى نا (نـخـر) ...
گوتنـ پـویستـ! .. ئازاد حـمـ

..5

“نا”(نـخـر)، کـ نکوـیکردن دـخـاتـ گـرومانـو و بـ ها تووـتـ

حز به بیستنی ناکن.

بیانووی درخایان به گوتنی "نا" پویست نیی، گهر بیرکردن و پش گوتن ک ه بووبت. به ئوی پویست نکات ل سرتا و بپیت "ببب"؛ به ئمشیان کات پویست به بیرکردن و. کوابت گوتنی "ببب" یان "نخبر" به ره می بیرکردن و ی. ئو تا بیرمندی ففنیسی ژاک دیریدا پماندیت بیرکردن و ئو ی بپین "نخبر". ئم به (ئو) ئو دختوو، ک "نخبر" تکردن و ی پویستی وابت و باو ی دسبجی. "ل ه مان کادا ل "ببب" کی به بنما جیا به ک ووکش بت.

"نا"، ک بپگی حاشا ه نگیری لگ خی هنا توخم کانی "نا" دپارزت. ل و ا "نا" درخری ئو ی شایانی گکردن. ئم ل سرتا شوازی گوتن ک "نا" و ستاو. ل برئوی به زرتک دسب اگیشتن به "نا" سانا نیی. ئم ش به پی ئو ی ه نندک ل گکردنی "نا" د ترست.

سرباریئو، به بشک ل ئم "نا" بیناکرا و ل سرتا تکردن و ی کردارک، گومانک، بام خودی ئو کردار و گومان پرسی ی کیش ل شیکردن و و پرسیارکردن و لژیک، گهر وابت ل برامبر استیی نو ی کان ناتوانین به ئاسانی "نا" گبکین.

وای ئو ی لای سرتا و گوترا، گوتنی "نا" ئو ه ستش ل ئو ویتردا دروستدکات، ک گکردنی "نا" جرت یاخیوونک لگ خی دنت. ئم وادکات "نا" خشویستد بت و تگیشتن به "نا" بر و ه دبرجت. ل "نا" گواهی ددات ل سرتا شتک متمان ی تیا نیی، ک هشتا پپین براو. به ی گشت "نا" کان یک مانا و تامیان نیی، ه مان ناواخن و تایب تم ندیی دروستین کردوون.

است گوتنی "نا" دیدکی خن گران ی بام زرجار دیلی فشارکان. ئم به مانای و سرتک ن کردنیش لگ خیدا دنت. هاوکات ئم ئو مان پدبت، ک ه رد م "نا" کان لکاتی خیا ندا ن گوتراون. به زرتک "نا" فریودر و چواشا کارانن، گوتنیا ن شکستیه نرت به ئو ی پیدن "نا". لرت دتوانین ئو ش بپین، ک "گ لکجار بیرک ی ب است دزانین به ئو ی پویستمان به بپگی فرمی ه بت. دتوانین بیر ل و شتانه بکین و، ک باو مان پی نیی، ل کات کدا زرجار بیرو باو کانمان شوازی بیرکردن و مان فلتد ک ن".

سرتا نجام ئو ش دپین، ئی ک گوتنی "نا" نیتوانیوو گکی قوو ل کولتوور، یان نریت داکوت چن؟ لرت ناخوازین گفتوگ ک بر و ئو برین کولتوور کانی "نا" خ مناکیمان به دنت و ناچارماندکات به "ببب" ی پشوخت. بام به پی جوگرافیای

بیرکردن و کان بخت ل ه ندک کولتوور یان ن ریت "نا" ش ق کی دیک و رد گرت و ناواخن کی دی ه ی .

ل ک تایدا، گرنگ ه ما ب ئ و بک ین "ب ب" س رقا ف ی "نا" نی .

خودی "نا" ش روداوه تا و خه مبارانه کی ناو "ب ب" نی . چونک

گوتنی "نا" توانا ی، درک، ب و ات ی کیتیر بیرکردن و ی . کاتک

ل س ر تاو ناخوازین ب ین "ب ب" ل ب ر ئ و ی پ و یستمان ب کات

ب بیرکردن و ب گوتنی شت کی تر. ئ م ب و ت گ یشتن نایت ک

ن گوتنی "ب ب" گفتگی ب دوا دت. هاوکات گوتنی "نا" ل ب ر ناواخن

ن رینی ک ی وز و خواستی د و ت. وات گوتنی "نا" د شت ب ر

ه ندک شیاو ویتیر خرت: نا ب مناگونج ت ل ئیستادا، نا ل و بار و

زانیاریم نی، نا ناخوازم چونک . . .

عزاد حماد

پیر فیس ر ل ل ف ل س ف و ل ل ز ا نک ی س ل م ا نی

قۇيرانى سووتۇمىنى ھۆكۈمەتنى
خىستەتتە نەزەر تەتقىقاتى
سەرمائەدارانە . . سەلام ھۆكۈمەت

بەكەك ل قورسترين سەرئەشەك گۆرەكانى ئەمەلى ھاوۋا تەييار ل
ھەممى كوردستان، قەيرانى بەردەوامى بەنەزىن و بەرزى نەزەكەتە
لە كاتەكدا سووتەمەنى بوولەتە بەنەزەلى پەشت و بەنەمەلى سەرەكە
بەنەزەلى چوونى كاروبارە رەئەنەكان، بەنەمەلى ھاوۋا تەييار نەچەرنە
لە دەستەكەوتەنى بە نەزەكەلى گەران، كاتەكەلى زەرەلە نەزەكەلى دەستەكە
لەو گەرمە و سەختەپەدا بەنەزەلى بەدەن.

[illegible]

گیر بوون.

قیرانی سوت مانی و موچ و بئزین بئ تایب تی، تئها کئ شئی کی ئابووری ساد نیی، بئ کو تاقیکردن و ی کی گور ی ب رپرسیار تیی د س ات ب رامب ر هاوو اتیانی خی، ئ گ ر ب زووترین کات چار ساری یشیی ب ن د زر ت و، ئوا ب د نگیی خ ک د گ ت ب ش پ ل کی ب ه زی نا زایی ک ک ن ت ک ر دنی ئاسان نا ب ت.

ئ گ ر ئ م س ر ب گ ر ت، پ ک ک ک ب د ستی خی خی و ک تیر ر یست د ناس ن ت! . ش ر ک ک ر م ا ن ج

ئ من نازانم ل داها توو چی وو دات، د کر ت ئ م پ ئ ژ یاسا یی ک ب ناوی "ب ه زکردنی هاو پشتی نیشتمانی و ئام زانی ک م ای تی" اپش کراو، ل داها توودا د ر گایک ب ووی کورد دا بکا ت و ل و دا ل م یدانی سیاسی و پ ر ل مانی ئ سپی خی تاودا، ب م ئ و ی ل و د ق ب چاوخشان کی خرا ه د ه نجر، ز ر ب کورتی چونک قس ی زیاتر ه د گ ر ت، ئ مان ن:

ی ک م، پ ک ک یی کان یان ماندوو و ش ک ت بوون و تاق تی ش یان ن ماو و توانای ب ر نگاری و در ئ د ان ب خ باتی چ ک داریان گ یش ت سفر، یان ب ئازادکردنی ئ ج ل ان، یان ه ردو وکیان ب س ر ی ک و، ئوا ئاماد ن خ یان و م ژووی خ یان ب د ستی خ یان ل ک دار ب ک ن و نازناوی "تیر ر" ب ناوچ وانی خ یان و بزووتن و ی ز گاریخوازی ن ت و یی ل باکوور و ن ن. چونک و ک ل د قی پ ئ ژ یاسا ک ب اشکاو ی ل ماد د ی پ ناس کان، د ت: "Organization" means the PKK/KCK terrorist organization and "all affiliated formations thereof"، وات، م ب ست ل "ک خراو" ک خراوی تیر ر یستی پ ک ک و ک ج ک و ه موو ئ و ک خراوان ش ک پ یو ن د دارن ب پ ک ک و ک ج ک، ل و ان ی ک س ن ک ه ب ن ب ن جا خ تورکیا ه ر ب پ ک ک و ک ج ک ی گوتوو تیر ر یست، و م ب ب ی، ئ م است، ب م: ی ک، ئ م د ق کی ف ر می و یاسا یی و

درفت مابته به ندامانی کورد له پهللمانی تورکیا و لیژنهکان که ببنه ما لسه رخنهکانی نهممانان پداچوونه و هه مواری بکن. ننگه ر نهم نه کرته، ترسناکترین خا له م پنه ژیه ختاوانبارکردنی په که که یه بدهستی خه، نه مهش له که وتیه نه جگار قورسی به خه بات و ته که شانی کوردانی باکوور ده ته. به پیه نه م پنه ژیه یاسایه، په که که ده ته، من هه بووم، من تیره بووم، من جودایخواز بووم، نه وهش له سه ر حقه بوون.

خوهندنه ووهیک به ده قی «زامه کی کراوه» له نووسینی سه لام عومره. . نوردهین جاف

ده قی «زامه کی کراوه» له نووسینی سه لام عومره، ته که ته کی قووه شیعره/نه ده بیه که په له سیمبولی نیشتمانی، نازاری مه ژوویه و وهنه ی که وره ده روونی. نه م ده قه له گه ی زمانه کی ناسک و هاوکات په له زه بر و سوتانه وه، وهنه ی مره قی ره ژه اته و به تایبه ته مره قی کوردی ده که شه ته که چن له نه وان مه ژوویه کی په له برین و جوگرافیا یه کی برینداردا ده ژیت.

له سه ره ته ده قه که دا، شاعیر له په ناسه کردنه کی کلاسیکی به برین ده رده چته و ده یگواز ته وه به هه نه ده کی فله سه قی و مه ژوویه: «زامه کانمان ته نیا شو نه واری خه نه ر نین / مه ژوویه کن و... له سه ر جه ته ی مره قایه ته نووسراوه ته وه»

له ره دا برین ته نه ووداوه کی ته په نه نیه، به که «مه ژوو» خه یه ته که له سه ر جه ته نووسراوه ته وه. نه م نه اماژیه به نه وه ی که نه ته وه یان مره قی خاوه ن زام، مه ژوو که ی له گه ی نازار که نی وه ده خو نه ته وه. هه روه ها وه سفکردنی زامه کان به وه ی په ن له «هاواری به ده نگی» وک پارادوکسه کی نه ده بی کار ده کات؛ به ده نگیه که که له هه ر هاوار که ده نگدارتر و قورستر.

شاعیر خه می نیشتمان له گه خه می تا که ته که ده کات و جه نه وه نه یه کی کاریگر به کار ده هه نه ته:

▪ واک شوش یاک بے مستی خمان شکا بے: ئاماژ ی بے بشدار بوونی خودی کمم مگگ ل لکترازانی ناوخ یی یان تراژیدیاکانی خیدا.

▪ یان هـلان یاک بے دستی خمان سوتا بے: هـما بے ل دسدانی لانک ی ئارامی و ما و حا ی خ ب خ سوت نراو یان کاولکراو. ئم خ م نیشتمانی ل د ق ک دا ت نها هـست کی حنی نی، ب کو د چ ت ناوگ شت و خو ن و: «چ ت ن و ئ گ ی درخت کان و ب ن و د ماری گ شمرد کاندا ر تبوو»، ک ئ م ش نیشان ی ت ک ب بوونی ناسنام ی مر ق ب خاک و سروشتی کاولکراوی د وروب ری.

. م ترسیی ب د نگی ل ب ران ب ر ست مدا
ی ک ک ل خا هـر گرنگ کانی ناو د ق ک، دوبار بوون و ی
پرسیار ح ش ک ی: «ئاخ... ل چ ب د نگی کداین؟» شاعیر
ب د نگی ک ی ب شواز کی ز ر تراژیدی هـ س نگان دوو و
د ت:

«ب د نگیمان ل خ نجر ی ج لاد کان بکوژتر و ل شمش ری
هاوس کانمان تیژتر»

ئ م س ی ح ی کی توند و قوو ئ ئاراست ی ب د نگی
ناوخ یی یان ب د نگی ب ران ب ر ب ناداد پ رو ری د کات؛
ب د نگی ک ک ل چ کی دوژمن و هـرش ی د وروب ر کوندتر و
ترسناکتر، چونک خودی قوربان ی ک د کوز ت پ ش ئ و ی ج لاد
کار ک ی ت و او بکات.

ل ب ش دوو می د ق ک دا، شاعیر سروشت (هـور، چیا، با،
درخت) ت ک ب تراژیدیای مر ق د کات. سروشت ل ر دا
ب لاین نی، ب کو ئ ویش د نا ن ت:

▪ «ئ و زامی خاک د می کراو ت و»
▪ «نا ی چیا ی خریکی پارچ بوون و / ت و ر برینداری د کا»
ت و ر، با و هـوری پ ل ش ک، وک هـمای ت کشکاندنی ق هـا
سروشتی و مر ی کان د رد ک و ن، ک چ ن د س ک و ت و
ئ زموون کان ل گ خ یا ندا د ب ن و شو ن وار ک ب مان و
نا ی ن و.

ئ نجا مگیری

د قی «زام کی کراو» تابل ی کی ساسی و غ مگین ل
هاوک ش ی مر ق، خاک و م ژوو. س لام عوم ر ل گ ی و ن ی
شعری ب هـز و پ ل هـست و، توانیوی ت برینی د روونی و
نیشتمانی ل قالب کی ت کست کی ئ د بی کار ی گ ردا ک ب خات،
ک تیایدا برین ت نها شو ن وار نی، ب کو تا ک ناسنام ی

ما نـو و بـرھـمـنا نی یاد و ریید ب نـو کا نی داها توو
نور دین جاف

زام کی کراو

سلام عومر

زام کا نمان تـنـیا شو نـو واری خـنـجـر نین
مـٹـو و یـکـن و...

لـسـر جـسـتـی مـر فـایـتی نووسراون تـو و

ھـر برینـد کـمان پـل لـ ھا واری بـد نـگی

ئاخ... لـ چ بـد نـگی کـداین؟

ھـر ئازار کـمان، چـیر کـکی لـ ھـگـبـدایـ و

بـ نـو کا نی جـد ھـنـین

خـمـی ئـم نـیـشـتـما نـ ھـلا ھـلای کردو وین

وـک شوشـیـک بـ مـستی خـمـان شـکا بـ

یا ن ھـلانـیـک بـد سـتی خـمـان سوتا بـ

خـمـی ئـم نـیـشـتـما نـ

چـتـ نـو و رـگی درختـکان و

بـنـو دـماری گـشـمرد کا ندا رـتبـو و...

جـار کـی دی زام کا نمان دـکا تـو و،

ئاخ لـ چ بـد نـگی کـداین؟

نـخـشی نـیـشـتـما نـکی ئـنـجـنـکـرا و

خوـنی لـ بـر دـوا و

دـکان و شک دـکا تـو و

زام کـ...

بـ ھـمیشـ دـرگای ئازار کا نمان بـ و اـکا دـکا

بـد نـگیـمان لـ خـنـجـری جـلاد کا بـکوژتر و

لـ شـمشـری ھاوسـکا نمان تیژتر

ئاخ... لـ چ بـد نـگی کـداین؟

ئـو و زامی خاک دـمی کراو تـو و...

ھـور تیماری دـکا

ناـی چیا یـ خـریکی پارچـ بوونـ و...

تـور برینـداری دـکا

وـک نـیـی با نـد فافـن کا نی ئاسمان

کـ بـسـرماندا دـبارن و

درختـکا نمان بـنـگـو و دـبـن و

زامه کانی خاک دهکده نو،

هور و با

نرموون و دهکده وتنه کانهان با برده دهکده

ناخ...له چ بدهنگه کداین؟

هه نهده فلسفه یی و هونه ریه کانی ئیستاتیکا ؛ له جوانیه سروشتیه کانه و تا نرموونی نه ده بی.. کارزان عزیز ء بدولر حمان

ئىستاتیکا یان جوانیناسی وک لقهکی بنه تی له فلسفه،
ده پرژته سه لهککهینه و له سروشتی جوانی، هونه، تام، ههروهه
ئافرانده و چهژوهرگرتن له جوانی، و پرسیار له دهکده مره
حهز به دیتن یان گوهرگرتن له دهکده و ههکاری نه و حهزه چیه. له
زمانی یه نانه ده مه چهکه به ناوی ئىستاتیکا ناسراوه که به مانای
ههستبوون دهت و وک به شهک یان لقهک له فلسفه گرنه به
دهرککردنه ههستیه کانه دهدهت و به شهوهیهکی نه ریتی خه به جوانی و
باهه تی جوان له سروشت و هونه رده خه ریک دهکده. نه مه چهکه به گشتی
هه نهانکردن بووه له سه ناسینه جوانی، چونکه سه رنج دهخاته سه
ورده کاری و فره می جوان و هارمه نی و زیاده کردنی شادمانی و نه رم و
نیانی، و به چه نه دینه جهری جیاواز په یوه نه ده له گه نه و
نه مینه یه که له دهکده ته و.

مه ژووی سه ره نه دانی لهککهینه و ئىستاتیکیه کانه له نه ژاواده
ده گه نه ته و به سه رده می فره یله سووه مه زنه کانه، به جه رکه که یه که مه
لهککهینه و یه سیستماتیک له مه بواره ده له لاینه نه فلاتوونه و نه نه نه
درا، په شه نه و شه فیه ساگه رس په و ابو که هارمه نی یاسای بنه تی
جوانیه. جوانیناسی یه که که له په نه لقه سه ره کییه که یه فلسفه له
په مه عریفه، له ژیک، نه خلاق و میتافیزیک، و به مانا گشتیه که یه

بریتییہ لہ تیرری جوانی لہ دوو سنگوہ، واتہ جوانیی سروشتی و جوانیی ہونہری، و بہ واتہ دیاریکراو ککشی بریتییہ لہ تیرری ہونہر۔ لہم وانگہ یوہ جوانی وک دیاردہ یکی سہرانسہ پریونہ دیدار بہ ہستہوہ پچاو دکرہت کہ خاوان با یہخکی ہہی و دہروونیہ، و لہ سہدہی نہزدہہ مدا ہگہ جوانیی بہ وہنہی ہنگدانہوی ہستہامہزی ہزر لہ قہہہم دہدا و گرنگیی زہری دہدا بہ باسہ تیرریہکانی کانت، تا لہ سہرہتای سہدہی نہزدہہہم بہ ملاوہش جوانیناسی بہ شہوہ یکی بہرہہاو ہاتہ ناو جیہانی نہدہہوہ۔

پریونہندی نہوان مرہف و جوانی مہژوویہ کی ککشی ہہ یہ کہ ہاوتہمہنی ہوونی مرہفخہ یہتی لہسہر زہوی، چونکہ مرہف لہ گہی ہستہوہرکانیہوہ ہہمیشہ ہوی داوہ کہ لہ دہوروبہرکہی تہبگات و واتای بہ ژیان پیداہکات۔ کاتکہ باس لہ ئیستاتیکا دکرہت، تہنہا مہہست لہ جوانکاری ہووکہش نیہ، بہکوہوہ ہوونہوہ یہ لہو پریونہندیہ نہچہاوہ یہی کہ لہ نہوان مرہف و جیہانی دہرہوہدا ہوونی ہہ یہ۔ ہہستکردن بہ جوانی پریسہ یکی ٹاہزی دہروونی و مہشکہ کہ تہپیدا مرہف تہنہا وک بینہرک سہیر ناکات، بہکوہوہ ہشدارییہ کی استہوخہی ہہی لہگہہ ٹاوہ دیمہن یان بہرہہم ہونہریہدا دہکات کہ دہبینہت یان گوہی لہ یہ۔

لہ وانگہی فہلسہ فیہوہ، لہککہہینہوہ لہ جوانی و ہونہر یارمہتی مرہف دہدات کہ لہ سنوورہ ماددیہکانی ژیانہ تہپہہہت و ہوہ لہ جیہانہکی باہاتہر بکات۔ فیساکہرس بہ جہختکردنہوہ لہسہر ہارمہنی وک یاسای ہنہہتی جوانی، دہرگای بہ تہگہہشتن لہ سہا گہردوونیہکان کردہوہ، چونکہ پہی وابوہ کہ ہہموو گہردوون لہسہر ہنہمای رہکخستن و ہاوسہنگیہکی ماتماتیکی و فیزیکی ہونیاد نہاوہ کہ کاتکہ لہگہہ ہستہی مرہفدا دہگونجہت، مانای جوانی بہرہہم دہہنہت۔ ٹہم تہہوانینہ ہنہمایہکی بہہزی دا بہ ہونہر و تہلارسازی و مہسیقای کک تا لہسہر ہنہمای پہوہرہ وردہکان گہشہ بکک۔

ٹہفلاتوون و پاشان ٹہرہستہ ٹہم ہووبہرہیان فراوانتر کرد و جوانیان بہستہوہ بہ دادپہروہری، راستی و جیہانی نموونہ یہوہ۔ لہ لای ٹہفلاتوون جوانیی جیہانی ماددی تہنہا سہبہرکہہ لہ جوانییہ ہا و ئاسمانیہکان، لہ کاتکہدا ٹہرہستہ زیاتر ہوی لہ واقع کرد و لہ گہی چہمکی پاکہوونہوہ یان کاتارسیسہوہ لہ تراژیدیدا، گرنگیی بہو کاردانہوہ دہروونی و ہہستیہ دا کہ بہرہہمی ہونہری لہ دہروونی بینہر یان خوہنہردا درستی دہکات۔ ٹہم پیشان دہدات کہ ئیستاتیکا ہہمیشہ پردکہوہ لہ نہوان واقعی بہرجہستہ و جیہانی ناخہوہ۔

لہ سہردہمی نوہ و لہگہہ ہاتنی شہہشی فیکری و فہلسہ فی لہ ٹہوروپا،

فیل سووف کان به شواز کی جیاواز چاویان له جوانیناسی کرد. ئیمانول کانت له لککین و کانیدا جخت له و دکتا و ک ئزموونی ئیستاتیکی بریتییه له چژو و رگرتن کی بمبست و بربژ و وندی، واتم مرق کاتک سیری تابل ییکیان دیم نکی سروشتی دکات و به جوان و سفی دکات، هیچ م به ست کی مادی یان بربژ و ندیی کی شخصی له پشت ئ و پسندکردن و نییه، به کو تنها هارم نی نهوان هز کانی تگیشتن و خیا له دروونیدا. ئم ش ئیستاتیکی کرد زانست کی سربخ ک جیاواز له زانست کانی تر و پیو وندی به نازادی ههای ئزموونی مرق و هیه.

هگیش له لای خیه و له سد دی نژد همدان جوانیی به با ترین شو ی د رختنی حقیقت زانی له لک کی هست و، و پی و ابو و ک هونر و جوانی نگدان و هی هزن ک له چوارچ و ی مادد دا خی د رد خات. له وانگی هگ و، هونر ق ناغ ک ک تپیدا ح ه و دات خی بناس و له لک کی هما و نیشان کانه و له د ر و ی خی تبگات. ئم ت و انینه فلسفیه زمینه ی کی زنی به هونر مندان و نووسران خسا تا له بره م کانیانچدا تنها به دوی جوانیی وو ک شدا ن گن، به کو ه ند فیکری و فلسفیه کانش ت ک به بره م کانیان بکن.

له س ر ت ای سد دی نژد همد بملاو، کاتک جوانیناسی به شو ی کی بر ب او هات ناو جیهانی ئد ب و، گ انکارییه کی بنه تی له شوازی نووسین و خوندن و دا و ویدا. ئد ب ئیتر تنها ک ب ک و ش و ست سازی نه بوو، به کو بوو به گ و ر ترین شان به نیشاندانی ت کشکاون و س ر ک و تن کانی مرق، خ م کییه کان، هیواکان، و قو و اییه کانی د ر وونی مرق. نووسر و شاعیران بوون به و فیکر ئیستاتیکیانی که توانایان ه بوو دیارد ساد کانی زیان بگن به شاهکاری ئد بی و له لک کی زمانی کی په له و و ه ست و، خوندنر بگوازن و به جیهان کی تر.

له م چوارچ و ی دا، د ق ئد بیه کان بوون ه گری به های کی گوری ئیستاتیکی ک له لک کی ی و مرق نک ه ر چژ و و ر د گرت، به کو فیری ئ و د ب ست ک چن جیهان له وانگی ی کی مرق دستان و قو و تر و ببینت. زمانی ئد بی زمانی کی تایب ت ک سنووری ئاسایی ت د پ و ن و له لک کی م جاز، کینای و و ن ی هونر یی و، واقعیه کی نوو دروست دکات ک تپیدا زمان خی له خیدا د ب ت ئمانج کی جوانیناسی.

ک تاییهاتنی ئم وانگ فلسفی و ئد بیان په مان دت که ئیستاتیکی تنها وان ی کی تی ری نیست، به کو چاویلک ی که مرق له لک کی ی و سیری جوانییه کانی زیان، سروشت و هونر دکات. له

جيهانى پښه لږ بشپړوى و خو راى ئېمې شدا، گڼې انځورې به ئېستاتېكا و به ها جوانېناسيېكان تاكې گڼې به پاراستنې ځې مړې قايېتى و جوانكردنې ژينگې دېروونې و كېمې بايېتى، چونكې مړېف به به جوانې و هونېر و چې ژورگرتن لږ داهېنانې ځې، وېكې بوونېوړېكې وشك و به گيان دېمېنځتېوې كې تېنھا لږ پېناو به قاوى مادديدا دېژى، لږ كاتېكدا جوانې و ئېستاتېكا ئې و ښايېن كې مانايېكې قووې و به سنوور به بوونې مړېف دې بهخشن.

قوربانې بوون/ جېلاد بوون/ موسوېمان بوون و شتى تړيش. نېوزاد به ندى

پېويست به و هېموو ښېنيې ناكات، چونكې هېرچيېك لږ كېمې گادا بگوزرېت، ئيشې دېستې خېمان، (ذلك بما كسبت ايديكم ..) لږ قورئاندا هاتوو، واتا ئېوې ئيشې دېستې خېتانې.
هېموومان لږ ناهېمواريېكاندا به شدارين، ئيتېر به شېوېيېكې استېوخې لږ پېسېكاندا بووين، يان نا استېوخې، لږ ځې به دېنگيې و چاوپېشې و ئاگرې سوورې لږ خېم دوورېو.
هېموومان نائومېديې به او بېكېينېوې ئېگېينې چې؟ لږ كاتېكدا هېموومان به جېرې لږ جېرېكان ئېو دېخېمان دروستكردوو و قبوېمانې و تېيدا ئېژين و وېچېش ئېخېينېوې..
هېر به يې ئېم ئېدېياتې نا ځېراى بوون و ښېنيې به رامېر به هېموو شتېك، هېمان ئېو ووتارې دېسېا تېيې كې خېيان گېندېيېان دروستكردوو و ليژنېش پېكدېنن به نېه شتنې گېندېيېي .. هېمان ئېو نا ازيې بوونې حيزې ئېسلاميېكانې له يېكېتى و پارتې كې به چې يېكناگرن، لږ كاتېكا خېشيان يېكناگرن و چېند جېرېك لږ ئېسلامان لا دېست ئېكېوت.
هېځېيېك كې به كېمې كردوومان، ئې به به كېمې استې بېكېينېوې..
نيشتمان، كولتوور، مېژووېك، كې به هېموومان شېواندوومان، ئې به به هېموومان چاكيان بېكېينېوې..
ئېگينا من لږ جېي خېمېو، خېم به فرېشتې بېينم و ئېوانېش به

شیتان .. ئو ل شوینی خییوو، خی بی ماندلا دابن و ئوانی تریش بی نیشتمانفرش .. ت ل شوینی ختوو، خت بی بتاوان و قوربانیی دابنیت و ئوانی تریش بی تاوانبار و اوچ، ناگین بی هیچ .. ککشکان ک خمان دروستان کردوون، ل جیاتی چارسریان بکین، ئیکین بی فببک و هر ییک ی بی ئوی تری هددات هتا یارییدک کتایی دت.

کشای موسوهمانی ئمم بی گشتی و موسوهمانی کورد بی تایبیتی ئوو، ئیانوو وک مرر قکی ئوروپی بژین، ل همان کاتدا وک خلیفیک حق و حیسابیان لگگدا بکرت .. ئیانوو بی دنیاو بنوسن و ئاوئت بن، همان کات ل ئاسمانن کانشدا فریشتکان کارئاسانیان بی بکن .. نا زایب تییکانیشیان زریندیان بی کموونووای خزم تگوزاریید مادییکانی دنیا، نک بی کمترخمییکانیان ل ئرک ئاینییکانیاندا ..

ئوانیش همووی بی ئوو ئگگتوو، پتتوازن و هر ییک ی بی تینیا بی خی ئژی .. هر ییک ی بی خی حوکم تکک .. بی خی بیریارکک .. بی خی بببرکک ..

ئمیش عاقیب تککای خراپتر ئب، ئگر نرگگگگگگ بی لای ئسای ئای تککانی قورئان، ک پسیجری مرر قوون و ابیرایبیتی استیقین ی ل و دنیا خیا ییدا.

-(ئها .. خریک بمم بی خوا زانام ئو هموو ووشیم نوسی .. ئای چنندانام !! .. ئا ئمم ی لوتب رزی و خ بشت زانین و خک بی هیچ نزانین .. خ بی فریشت زانین و خک بی شیتان زانین .. ئو لووتب رزی ل کافامی و ل زری دنیا پرستیوو د .. ل خشیوستانی دنیا و ترس ل مردنوو د .. ل عشقی دنیا و هاو ییتی شیتانوو د و .. ل ق ل مردن و ق ل دیداری خواو دت ..

ئم دنیا خشیوستن و ترسان ل مردن، کیل دروست ئکات .. کسک دروست ئکات ترسنک و خپرست و دوور ل شش، وک ئو مرر قانی ئمم ل سزر زمین ئیانبینین، بی نمون پاپا نیو ئوو ندی پتین و تپ نادادیان نکرديوو، ششککی گوری ئنیسانییان ل دژی ئنجامدا ک هموو ئوروپای گرتوو، ئی بیچی ئمم ئو ششوو و نادات؟ بی هی ئوو ی مرر قکان عشقی دنیا بوون و ل مردن زر ئترسن، ئوویش بی هی دوور کوتنوو یان ل بیر و باوو و ئاین، ل کلچر و بیرکردنوو و هوستو رگرتن و کاردانوو .. ئستا، ل مم جیهانی ئممدا، ئوی نزیک ی ئاین و بیر و باوو کان بکوتوو، لی ئترسن و پی ئنن تیرریست، ل استیدا ئوو هووو کک بی مانووای کممگا ل بازنی مگگلبوون و

.. عشقی دنیا و ترس لـ مردن، بـ ئـوـی بیری شـش و ئـلـتـرنا تیغی
تـدا نـمـنـ، تا کو دـسـا تـکـانی دنیا لـو هـموو تاوانـ ماددی و
مـعـنـویانـ بـردـوام بن.

قوربانـی بوون و جـلاد بوون، خودی قوربانـی و جـلاد کـ بـیاری
لـسـر ئـدـن، چونکـ کـمـمـگای مرـفایـتی، کـمـمـگای دارستان نییـ،
شـر و ئاسکیشی تیا بـ، کـمـتیار و کـروـشکیشی تیا بـ، تـکـای
کـمـمـگای مرـفـ، مرـفن، بـمـام هـندـکیان بـیار ئـدـن بـنـ
قوربانـی و هـو ئـدـن شانیان هـبـیگر .. لـ بـرامـبـردا
هـندـکـی تریش بـیار ئـدـن بـنـ جـلاد و اوچی .. ئـنگـ بـمـ
قوربانـی کان تاوانبارترن لـ اوچی و جـلاد کان، چونکـ ئـوان لـ
سـرـتاو و خـشـکـر و پاـپـوـنـری جـلاد کان بوون تا بن بـ اوچی
بـ سـریانـو ..

(نزار قبانی) لـ شیعری (مذکرات سیاف العربی) دا ئـو :

انا منذ أن جئت الى السلطة طفلا
ورجال السيرك يلتفون حولي
واحد ينفخ نايًا ..
واحد يضرب طبلا
واحد يمسح جوًا .. واحد يمسح نعلًا ..
منذ أن جئت الى السلطة طفلاً ..
لم يقل لي مستشار القصر (كلا)
لم يقل لي وزرائي أبداً لفظة (كلا)
لم يقل لي سفرائي أبداً في الوجه (كلا)
لم تقل إحدى نسائي في سرير الحب (كلا)
إنهم قد علموني أن أرى نفسي إلها
وأرى الشعب من الشرفة رملاً ..
فاعذروني إن تحولت لهولاً كو جديد
أنا لم أقتل لوجه القتل يوماً ..
إنما أقتلكم .. كي أتسلى.

واتا هیج کـسـ پـی نـو و تم نـخـر، هـموویان سـریان بـ ئـلـ قاندم و
ئـیانووت فـرما یشتی جـنابتـ، قوربان .. بـیه بووم بـ دیکتاتور و
.. هـر بـ کـیف و خـشی، خـکـ ئـکوژم.

بوون بـ قوربانـی و جـلاد شتـکی سروشتی و سـپـنـراو نییـ ..
زـرینـ بـ خواستی خـیان سـری چـندـمین جار ئـو نـو دـنگ
دـدـنـو بـ یـکـتی و پارتی بـ نمونـ .. یان دـنگ دـدـنـو بـ
تـمـپ .. بـ گـتـ و سوکایـتیش تـماشای سیمبوـ جوانـکانی

کەمەگا دێکەن و پەواوێزێان ئێخەن ..
ئێگەر سەپاندن وای لێ مەرەف بکات بێ خواستی خێ کەیلێ و قوربانیی و
داردەست بێ، هیچ واتایەک بێ بەهەشت و دەرەخ، پاداشت و سزا
نامەندەوێ .

خوای بەخشد تەواوی مەرەفێکانی بێ جەنشینی خێ داناوێ لێسەر
زەمین، تەواوی ئێرادەیشی داوێت، بەبەلام چی دێکەلێ گەوێ زەریندە
کە واز لێ وەزێفێ گەورەیی دێنن و ئێبە کەیلە و قوربانیی ؟؟
کارساتێ گەورەکەیش هەر لێردا تەواو نابێ، کە ژیاڵەکی سوک و
ماخوراویان دێ، بەبەکو کارساتێ گەورەکە لێو دایێ کە بەهەشتیش
جەگای کەیلێ و ملکەچی تیا نابەندەوێ .. ئێ لێژیک قبوێ ناکات مەنەکی
زەمەند بێم هەموو زوێمە کەمەلایەتیێ کە لێم کراوێ بێم
دراوسەیی حەمزێ .. ئێ چەن شەری شەهیدی ئێی ئاستی و .. کەیلێ و
ملکەچی ماخورای ترسێک ئێبە هاوچە و هاوسە ؟ .. گەر ئێویش قبوێ
بکەت، مەن خەم پێم قبوێ ناکرێت ..

کەشێک لێردایە کاتێ خەشویستی دنیا و ترس لێ مردن وامان لێ
دەکات بێنێ قەسەییەک هەرچی ناکەسێچە لێمان بێخەن، خە هەر
لێردا تەواو نابێ .. ئێ چەن پێی خوراو و قەسەیی ئێتکراو و
گەواکراو ئێکرێ بێتێ دراوسەیی خالیدی کوێ وێلید بێ نمونە لێ
بەهەشتا ؟؟

(خسر الدنيا و الآخرة) ، ئێو هەواڵێ لێ قورئان و فەرموودە
هاووێ، تایبەتێ بێ قوربانیێکان کە خەیان بێ یاریان لێداوێ و هیچ
کەسێک ناچاری نەکردوون ئێو دوو پێستێ لێ دەست بدەن ، چونکە
جەلادێکان لێ دنیادا هەر چەن بێ شاهانە و شەرانە ژیاوێ، تەنها
ئاخیرێ تەکێیان لێ خەتەردایە .. ئێوێ خەسارێتی دنیا و ئاخیرێ تە
تەنها مەگەلێ کەیلێ و بەشخوراو و سەرەشەوێ کەیلێ .

هەموو ئێگاگان ئێوێ بێ بانێ لای خەمان و بێ مەلێ لای
ئێوڕوپێکان .

بەبەلام وێک دیکارت ئێو پێویستێ بزانیێ کە نازانیێ نێک نەزانیێ کە
نازانیێ ..

واتا پێویستێ بزانیێ ئێم پاشاگەردانیی و پاشکەییێتی و بێ
ئێرزەکردنێ کەمەگا ، شەبە و زریانەکی سروشتی نییە، بەبەکو
کاری دەستی خەمان و بێ گشتی خەمان بێ یارمان لێسەر داوێ .

ئێمە عەبدوێ مەلا نوری و ئێوانی تر داویان لێ خەک کرد
پێوان بکەن نێک چەکەهێگرتن، لێ کاتێکدا چەکیش هەبێگیرێت، هەر
ئێوايێ .. بزانی چەند کەس چوون بێ دەم داواکەییوێ ؟

هەر یێکێ بێ بیانوویێک خێ لێو ئێرکێ مەرەیی و دینی و نیشتمانیی
و تەنانەت قیامەتیێیش دزییوێ ..

شبینی کئی من و ئو جیوازیی کی بچوکیان هی، ئوئی من
ئمم تشت قووک خمان کردوومان ب ساری خماندا، بام ئو
ئمن تشت قووک کراو ب سارماندا ..

تابل ک یک تابل، وک چن ج ناز یک ل توبی ع دلی، خ
کوشتب یان کوژرا ب، هر ج ناز یک و گیانی تیا ن ماو.
کات ل ک مم گای کدا ب ماو ی پ نجا سا ووتار و ئ دب و خن
و چیرک بنوسیت، دواچار نک ک مم گ، ت نانت منا و برا و خوشک
و خزان ک یش ب قست ن کن و تاق تیان ن ب بتخو نن و، ئ م
ج ناز ن ب، ئ ب چی ج نازه ب ؟

ب گشتی من نئوم د و شبینم، ب و مانای نا ک ئوم دم تدا
ن ب، بام ئو ک مم گای ی تیداین ئوم دی تدا نیی .. ئو
ب شای ک بوون و رکی ک مم ای تیم، مردوو .. بام له ب ش ک
خ مدای یو ستم ب ئوم د و ئامانج گ ور کان و .. تا دوا
ه ناس ل ه و ی نوسین و خن و ل کدان و ی فیکری و دیال گدام
نک ل س ر سکرین کان ب کو ل و پ یجان ی شتک ل دیال گ و
ل ژیکیان تدا ماو، ئو ب جگ ل و خزم ت کرداریی ک 35 سا
ژان خزم تی تدا ئ ب خشم ب ک مم گ وک کارم ندکی ت ندروستی
، ل ئ ستاو تا پ نجا ئی تریش شب ختانه یان ب داخ و،
خان نشین ئ بم ..

شب ختانه: چونک ل گ ژاو کی پ ل چاو وانی و نات بای و
دژای تی زگارم ئ ب، ه مان کات، ب داخ و: چونک ک مم
هاو ک زیاتر ل 30 سا پ ک وین، ب ج د ه مم، ل گ ژاو و
ئ ک وم ناو ب شای و ..

(ب ئاگاداریی و ئم ووشان ئ نووسم تا ن ک وم و ناو ن رگری
بوون و خ شویتنی خود و ک نک ز رین بگر ه موومان ب رد وام
تی د ک وین، ب پا کی زانایان ی شیتان و ل و کاتان دا ک ل
ل ژیک داد ب یین و .. ب ر ب ر پ مان ئ خالیک ک ی، ت خت
خالیقیت .. داه نر ک ی، ت خت داه نریت .. ک ش س ر کیی ک یش
ئ و گریمان ترسناک ی ک پ شنو ژی گ ند و س ر کرد ی
نیشتما نفرش و د س اتداری ملیارد ر و دندی ل پ یدا ئ ب ..
شتی تریش ...

کورته چیرک / سارلانک . . سارلام عومار

کک لک نیکو لانکدا بووم بکدسرازیکی توند دیکانبستموو و لک جوکیان دیکستم، ئو جویانی دیکبت هومو ککس هیک و ئازادیت تیکدا دیکدی، جوییک دیکتوانی ویک ئوانیدی لاق و دیکستی خت بیکنی، ویک دیکسرازیک هیکند مایعون بوو بیکوی شیک دیکدام و روی پیک لک عاسمان دیککردم، خک سارلانککک شیکو دیکنیای لک دیکشاردموو و جیک لک داریک و ییک دوو گوینگک هیکم نیکدیک، بیکمساواییم هیکستم بیکجیاواری خیم و ئوانیدی دیککرد، ئاخر تیکواوی خیکزانیکمان بیکلاقی خیکان دیککشتن و بیکدیککککانیان نیکان دیکخوارد و کوییکان خیکر لیکبا دیکچوون، کیکچی ئیکمن لیکو لانکیککدا دیکل کرابووم بیکستبوویانموو و جیک لیکشیری داییک هیکی دیکان نیکدام، هیکر لیکدرزی سارلانککک و دیکمدی هومو خیکزانیککم پیکدیککن و منیش تا نیکگریابام نیکدیکهاتنیک سیکرم، گیکمیک زیکریان لیکگیک دیککردم و شیکنیک مایکی وایان لیکدیککردم تیکواوی کوییکم دیککوتیک نیکو دیکمیانوو، ریکشیک باب و مام و بابیکگیکوری هیکند زیکر بوون ناکار دیکگریام و ئوانیش وازیان لیکدیکنام، ویک لیکداییکم چونکک دیکیزانی ناسکم و بیکچ عیکزابیککیش منی بوو زیکر بیک نیکرم و نیکانی لیکگیکم دیکجوییکوو تیکنانیکت مایکیشی نیکدیککردم تیکنیا بیکنی دیککردم، ئووی کک زیکر زیکری عیکزیکتی دیکدام هیکر دایکم بوو، کاتیک بیک دیکسرازیک دیکیکبستموو و لک جوییک دیکخستم، ویک لیک بیکشیریک نایابیککای هومو شیکم بیکر دیکچوو و دیکچوومیک خیکویکی قویوو ویک ئو خیکوی دوی گیکوری بوونم بیکجیکر شیکرکی دیکخوتم و ئاودیوی سنووریان کردم.

خک بیکیککیان بیکنو گیکمدا ریکوانیک کردبوو دیکتگوت ستوونیک زیکری ئازار دیکدام و هیک دیکساییکشیم نیکبوو، بیکیک ئو سیکردیکمیک ساواییم زیکر قورس بوو، هیک شوینم تیکسک و هیکم هیک شیک لیک دیکساییکتی خیم نیکبوو، خک کک لیککک لانککک شیکبووموو و هاویشیکانم سیکر دیکشیکگان بیکشتر بووم، بیککاییکفی خیم لاق و دیکستم دیکجوییکندن، ئیکما لیکنیکوان داییکو بابیک دیکنووستم ئوانیش زیکرجاران جیکوفلیکیان دیککردم و هیکتا واقیکواقم نیککردبا لیکم نیکدیککشانوو، دواتر داییک قومیکشیری دیکدام و ژیر دیکبووموو، بیکو مندایکیکی خیم هیکستم بیکزویم دیککرد و هیکر بیکگریان داییک ئازادیم دیککرد، داییک جیکگیکی تیکنیا و ئازادی قسککردن و سیکربیکخیکیی خیم دیککرد.

رژان ریشتن و پارچوو بووم، شیر خواردنم بیرچوو و هیوایتم سواربوونی پشتی پیکاب بوو، دمگوت لودا نازادی هیو و بام وددکوو و چواردوری خم بجاننی دتوانم شوینی خم بگم و ئاو ل دواو بدموو و بهموو منداان بتم ئها سوارى ئتمبل بووم، هروابتموو شوئذکى فراوانوو دتوانم لاقانیش راکشم، ئاخر ب منداى هركات دایکم سوارى پیکابک بووبا، ئو پیکابى بام ب کاروبارکانى خى کیبووی منى ل سار کشیدادنا، دچوو کگى مموکان و چند ستم شیری ل پشتی پیکابک سوار دکردو ل ما هئندکى دکرد ماست و هئندکى دکوئاند و بنانى گرم دمانخوارد، ئمما تامی شیرى دایى نددادا، خم کتمزك گوریش بووم دیاخستم بینی خیانوو و لاقم س دبوون و شوئذک هئند تسم بوو وک بئدیخان دها ت برچاو، جیاوازیکی لگم ئورژان نبوو ک ل لانکدابووم.

هئند حزم ل پشتی پیکاب بوو ئیریم بئائزکانشدا دها ت ک ب قوربانى یان گواستندوو ل و بیان د بستندوو، پموابوو ئوو شوئذکى نازادتر ل پشوو پیکاب ک هئمش ب من وک بئدیخان و ابوو.

ئو حزم هئند ل شیرین بوو ناچار بووم ژك ل گمکى خمان ب دواى پیکابک بکوم تا سوارى پشتوو بى بم، ب غاردان ب دووی دک وتم و شوفرککش ل ئاوئذکوو چاوی ل من بوو، نیدتوانی هواشی کاتوو یان ئیستپ بگر ن با خى پدادم و شتمکم ب سار ب، منیش تینم دای خم و دستمکم گئیاند پاشکى پیکابک شوفرککش تا شتمکم ب سار نیا پیلنا ل و کاتدا دستم ل پشتی پیکابک بر بوو، زر بخرایى بر بووموو دست و ئژنکانم رووشان و پیکابى تاین رایگرت و ب شوفر و جیرانکمان کچاوی ل ک وتنى من بوو هئیانگرتم وو چاووئى ل و بووم بمخن پشتی پیکابک و بمب نوو ما کچی ل پش بیان سوار کردم و بردیانم ن خشخان دواى تیمار کردنى برینکانم بام و کسمکانم پیدا بوون و جارکى دی ئمنیان سوارى پشوو پیکابکى بام کردوو هئنا یانم وو ما، ئوجارکش ئو خونى یان ئو حزمى هئم بوو نک نهات دی بکو دیسانوو ل ما بیان عاس کردم وو نیا ندهشت بچموو ککان.

هئ تا گیشتم تمنى هئرزیش پیکابکمان ما بوو کچی ئو و خونم نهات دی و هئرگیز نهان هشت سوارى پشتوو پیکاب بم ب بیانوى هاوسنگی ل دست ددم و نه با بپم یان بکوم خواروو و شتمکم ب سار ب.

سا ھا توچوون و سم ګوګر بوون، تګګی ځګګی سیاسی و نیشتمان پړوړ بووم و زړر جاران سواری جېب و کست رانیش بووم، کچی پستی پیکابم ھر نډی، ھتا جګګی لګګی دوو ل ھاو ګګام ھر بپاس څوینډ د رړووی شار و ل سړ چمی و ل بن سب ډری دار ګ ځریکی قس ګردن بووین ل سړ سیاست و ئ وشتان ډی زړر ک ممان لډ زانی و ک و تېووینډ ناوی، ل ټان ناشارم و یګ ل برادر ګګان جړر څواردن و یګی ھ نابوو ئاوت تګر دبا و ګ شیری لډ د هات، ئ م ش ځریکی څواردن و یګی ئ و شت بووین، بن رازیان ئ و ناو ی داګرتېوو، راستی ځیا ګګی زړر څشی ھ بوو، ھرک ګ قوم لډ د دا شیر نا یا ب ګګی دایم بیر د هات و، ئ م ل و ک ش څ ش دا بووین کچی ھ موومان ل ټ ګ چوو، ل پ شل څ ج ی ګی پ ل چ ګدار پ یا بوون و ھر چواردن وریان ګرتین، تف نګیان را ک شاو پ ش ئ و ی ت ق بګن ئ م د ستمان بړز ګرد و ئ و انیش ئ فس ر ګی ش لاتیان ل ګ بوو ل مان هات پ ش و ف رمانی پشکینی ج ست مانی ب پاس و ان ګانی ګ یاند، چی کاغ زی ن و باغ و شتوم کی پ مان بوو ل یان ستان دین، ئ فس ر ګ ت ماشای کی خوان ګګی ګردو شووش عار ق ګګی ھر ګګر ل ب رکی ځی نا، ئیدی ب ب د ست و چاو ب ستن و سواری پستی شل څ ج ی ګ یان ګردین، ل و ل ن و ئ و شل څ ج ی ل لای ګ شرمم د ګرد و ل لای ګ د ترسام و ل لاک ی تریش و هاتن ډی ځ ون ګګم بوو، ئ م ما ئازادیم نډی و ن شمد و را ت ماشای چواردن ورم بګم ت نیا بام و د ګګوت، ک ګ ګیشتن ن و شار س رمان ن وی ګرد و ھ ستمان ب شرم زاری د ګرد، چونک ګومانمان ھ بوو ھ نډ ګ ب سیخو مان ت بګن و ھ نډ کی دیش ب ترسند ګ، ئ م یان برد ن و ف رمانګ ی کی س ربازی ل ژوور کیان ھاویشتن دوا ی کا تژم ر ګ ل پ چین و د ستی پ ګرد و ی ګ ی ګ بانګیان ګردین، ت و او ی کاغ ز ګانی ن و ب رکیان خو نډ ب و و جګ ل پ خشان ډ داری و و ر ق ی تاقیګردن و ی مانګان ډی قوتا بخان ھیچی دیان ب رچاو ن ک و تېوو، دوا ی ئ و ش ھر رس ګمان ھ مان قس مان ګرد بوو ک ت نیا ب څواردن و و څشی څوینډ ت سړ چمی، ب ی کاغ ز و شت ګانی ن و ب رکیان داین و ت نیا ئ و چ ق ی ن ب ب ت ک ل باغ ی ھاو ی ګګدا بوو، ئ ویشیان جیا ګرد ب و و ګوتیان قوتا بی نا ب ت چ ق ھر ګګر، ئیدی ئ م یان ئازاد ګرد، ب مام ن یان بر دین و شو ی ځ مان ھر لډ د ر ګ یان و د رناین و ګوتیان بچن و ما ، ک هاتین د ر چی ک سوکارمان ل و بوون، ھ بوو ګوتېوو ل سړ دزی ګیراون، ھ ش بوو ګوتېوو یان نا خو ی ټیان ګرد و، ھ ش بوون ب سیاسی ل ق ممان دابووین و دواتر ب مان روون ګردن و ک ت نیا ل سړ ګومان ګیراوین، ئیدی هاتین و ما و ب ی ګ مچار پستی جړر

پیکا بکم دی ئمما ب دسب ساری و جگ ل با ک پرچی ئا ز کردم
هیوای ت کم ن ها ت دی.

رژ کان ب خ رای گول د یشتن و هفت و مانگ کان ئاودیو
د کرد، ئ و ر ژگار ه ند ناخ ش بوو لاو ل خ ی ب زار د بوو، دوا
ت و او کردنی خو نندن د بوو بچ ت س ربازی و ئا یند مان د ک و ت
نادیار و، ئ م ش س چوار ها و بووین ب یارمان دا ن چین
س ربازی و تا ماو یك ه ر ل شار بین و خ بشارین و، ه ند ل
رژ کانیش ب م ست بوون د چووین ن و باخ کان ی ر خ شاری و تا
تاریك بوون ن د گ ا ی ن و، ه رکا ت کیش ک ی کم پ کم ت د کرد
شیری دای م بیرد ها ت و و دواتر ه م د دا باسی پشتی پیکا بم د کرد
و ل لای ها و کانم ببو شت کی ئاسای ه موان ت گ یشتبوون ک
سواربوونی پشتی پیکاب ب من خ ون کی ل م ژین ی و ل ل ریکنا ک و و
ناک و، یك ل ئ وار کان ک ب یار بوو بچین ن و باخ کان و
بخ ی ن و، ت و او ی پ داویستی کانمان ل ن و ه گب کانمان بوو، ه شتا
ن گ یشتبووین شو ننی دیاریکراو دنیا تاریك دان ها تبوو، ک چی
چ کدارانی چیا خ یان ب شاردا کرد و ئ م یان ل پشت و ی خ یان
ب ج ه شت و ل ن و شار و س ربازگ و م گ کان ی دووژمن بوو ئاگر
باران، ک پ شتر ت نیا د نگی گول کان بوو ئ و جار یان برووسک ی
ت پ و ها و ن و چ کی قورسیش شاری د ل راند و، ب کونف ی کونك
ه و ای ئازاد بوونی ئ و شار چک ی ه موو دنیای ت نی، ه شتا ت و او
م ست ن بوو بووین ک ها تین و ن و شار و دیتمان ک س کانمان خ یان
ک د ک ن و، ئ و ی پ و یست بوو باریان د کرد و د نگی ب ردومانی
سخت و رزانندی کیمیا ی ب س ر شار چک ک دا ترس کی گ و ر ی خستبوو
ن و دانیشتوانی شار و.

ک گ یشتم و ب رد می ما و مان پشتی پیکا ب ک پ بوو ل
پ داویستی ه اتن و با بم ب تو یی گوتی دیسان ل قولز رقوت
خواردن و ی بووی؟ یك کا تژم ل س رت راو ستاوین د ی سواری پشتی
پیکا ب ک ی ب تا ب ک وین، منیش ز ر ز ر ب و بارود خ د ت ن گ
بووم، ل ه مان کاتیش دنیا یك بخت و ر بووم ک با بم ب د می خ ی
گوتی سواری پشتی پیکا ب ک ب و د ست ب شیش کان و بگر ئاگادار ب
ن ک و ی، چونک پ ش و داکم و خوشکم و یك دوو مندا ی دی ت دا
بوون، ب ب دوود ی سواری پشت و ی پیکا ب ک بووم و ه گب ک شم ک
ه شتا ب ش ی رژ کی دی عار قی ت دا بوو ل گ گ خ م برد، س ر تا ز ر
ز ر ب ک یف بووم، پیکاب ر یش و منیش ل ن و ک لوپ ل کان ی پشت و ی
پیکاب ب م ستی ج ی کی باشم ب خ م کرد ب و، بام و د ک و ت و ت و او
ئازاد بووم ه ب ز و داب زی پیکا ب ک شم پ خ ش بوو، ب م ک

ههاتنی شارکم ددی ماستیم خاو دبوو و حز کانم کا، رڼک
لوکاتنی ک زر برسیم بوو رانم ب پر سک یکی گرم ک وت، ک
کردم وو یځ م نچ قاورم بوو، توم ز ما فریای خواردنی
نک تبوون ب ی ن مکرد دوودی دستم ب خواردنی کرد، ئت و ور
بی ه ند ب رچاوی خت ل پستی پیکاب ک هیوای تکت دت دی، دواتر
خوانی چ ور و خواردن وو، د بت چ ل ز تکی ت داب؟

هشتا س رم د سو ا ک ل شار د رچووین، ل ر ی ت ووشی یځ ل
براد ر کانی خ م بووین ک تاز ل باخچ ک ی کتریمان ج ه شت بوو،
بام ناسی و و ئ ویشی ه دای پستی پیکا ب ک، س ر ک وت و گوتی:
ما ج یان ه شتووم، باش ل ر ی کتریمان گرت و و، ئ ویش ه گب ک ی
خی پ بوو، ف رمووم ل کرد و دستی ب قاورم خواردن کرد، کاتک
ل شار د رچووین دیتمان ن ت و یځ روویان ل چیا کردوو، ئ و ی
ئ ت مبلیشی نیی ب ه گب ی ک و و ب پ یان شار ج د و و، من و
ها و ی د ک شم ب مستی فرم سکمان د شت، من ه ستا بووم س ر ی و ل
دی خ م دا د مگوت ئ و ئاواتی ه م بوو ل ن و ج نگ و بارینی
کیمیا دا ب ر یځ ک وتن، شار ئازاد بوو، وځ چن من ئازادیم ل
پستی پیکا دا دی، ئ ستا ئزادی شار و ئزادی ن و لاند و ئزادی
خ م ج د ه ل و و شار ب خنکان د سپ رین، شار د د ین د ست
دوک و کی سپی و خ ریکی دوا ین ه ناس کانی تی، باخچ کان د ترسن و
ئاوی کانی کان ب ترس و د ین د ر، ل پشت و ی پیکا ب کدا ب پ و
و ستاوم و با ل پرچی د دام و م ستی ک ی کا د کردم و، بابیشم
ب ج رڼک د یهاژ شت وځ ئ و ی س دان فر ک ب دوا ی و بن، ئ م ش ل
دوا و چی ل ه گب ک ماندا بوو ل ن و ئ و تاس و ترس و ت قین دا
پځ ل دوا ی پځ ب تا مان د کرد و و، ه ند جاریش ب لاملماندا
د و ژا، ئ و پکا نی ه روځ شیری دای بوون، وځ شیری ئ و م ا نی
ج مان ه شتن و ب ک ک ب ی گورگمان سپارد، د و یشتین و شاری ئازاد
کراومان ب سگ و پشیل ب و و کان ج ه شت، ه ند ی چاومان ل
ئاسمان بوو ه ند ت ماشای شارمان ن د کرد، ئاخر ه موو فر ک کان
ه موو ب ی کان ب و دا د هاتن و ئ م یان د کرد نیشان.

پ شتر ن مانند توانی ت نیا یځ کاترم ر بچیند بازار و ل پیاوانی
دووژمن د ترساین، ک چی ئ ستا شار ئزاد و ج ید ه و و، ب ج رڼک
م ست ببووین و امه ست د کرد ک لار ین و ب ئاسمان و ین، د ف ین و
ئ و ئازادی ت م ن ک داوا ی د ک ی ن ب راکردن دت دی،
شار چک ک مان تا د هات بچوکت و ترسناکتر د ب و و، یادگار ی کانمان
ج د ه و ین و مندا یمان ب ق د ر د سپ رین، ه رچ ندی پ کمان
ه د دا، ه ند ب نی رازیان مان ل دوا ی خ مان ج د ه شت، ب نځ
پ موانی ب نی کیمیا یش ئ و ی پ بشاردر ت و و، ه ند م ست بووین

لښو پښتې پيكا بڼك كې څوونى دښان ساښم بوو هاتښدى، ولې څوونې
گورځكېم بزر كړد، نازاديمان لې بږدېږو و ناوريمان
هېژارد.

تا ئو شوښڼ نآگام لځم بوو كې لې مښتيان لار بوومو و و
برادرځكېم توند منى گرتو و لښو پيكا بڼكدا و هېر بښر نوښن
و شتوم كدا درېژى كړدم، دواتر كې چاوم كړدو، سړلنكېځى
بږيان بښردادابووم و وېك تېمښى منداځى دتگوت لښو لښكدام،
كې باشتربښهښځم هاتمو و بښى شيرى دايكم بې هات، هاتې لام و
ماچى كړدم، گوتى كوښم زږرت خواردېو شېو و رږژكې لې پښتې
پيكا بڼكيدا نووستووى، ئښستا ئوا لې ئردووگاځي ناوريمان و
لښر ئو هېموو ماوځاځى څمان يېك څيښيان داويند، څيښيېك
وېك سړلنكېځى ساوايت.

سېلام عومږ

2025

لې گڼفارى رامن ژمارې 346 بېاوېتو